

MANDEN BAG DE RULLENDE GASKAMRE NU SKRIVEMASKINE-IMPORTØR I CHILE

FOR RETTEN i Hannover skulle i disse dage have været oprullet en del af nazidens afskyelige forbrudelser, »Aktion Gaswagen« — den masse-mordsmetode, der gik forud for tilintetgørelseslejrenes gaskamre ... Over 100.000 jøder - størstedelen kvinder og børn - blev henrettet i disse rullende gaskamre. Nu er processen udsat til foråret.

Phv. SS-Obersturmbannführer Hermann Julius Rauff

AF anklageskriftet fremgår det, at Gestapo's »Reichssicherheitsamt« efterhånden havde modtaget så mange rapporter om »de sjælelige belastninger«, som de henrettelsesgrupper udsattes for, der blev sat til at skyde eller hængte jøder — især kvinder og børn — at lederen af Gruppe 2d i Reichssicherheitsamt (Tekniske anliggender), SS-Obersturmbannführer HERMAN JULIUS RAUFF, i begyndelsen af 1941 gav ordre til konstruktion af de særlige gasvogne. De var kamoufleret som flygtningevogne for mobelfirmaer. Selve vogngæderne var lufttæt isoleret, og ind i den førtes en slange fra udstødningsrøret. 40-60 personer kunne stuvses sammen i denne dødscelle, og den frygtelige aflivningsmetode, der ofte tog op til et kvarter eller mere, blev undertiden anvendt, mens vognen var på vej til en i forvejen gravet massegrav. Disse mord pr. gasvogn fandt hovedsagelig sted i Sovjetunionen.

Manden, der satte denne masse-mordsmetode i værk, SS-Obersturmbannführer Rauff, sidder ikke på anklagebænken i Hannover. Han lever i bedste velgående, er 59 år og medindeholder af et skrivemaskine-importfirma i Chile. Det er dog ikke de vesttyske myndigheders skyld, at Rauff stadig undgår retfærdigheden. Chiles højesteret har afvist en vesttysk anmodning om udlevering. Den forhenværende SS-Obersturmbannführer vil således uforstyrret kunne følge processen gennem avisernes referater, bemærker Hamborg-bladet »Die Welt«, der endvidere oplyser, at den nu 65-årige kemiker, dr. August Becker, der overvagede de rullende gaskamres »Einsatz« i Sovjetunionen i 1941 og 1942, heller ikke vil kunne drages til ansvar for retten. Sagen mod ham er foreløbig (og mener bladet, dermed sandsynligvis for steds) indstillet, idet Becker ligger på hospitalet med arteriosklerose.

Tilbage på anklagebænken er herefter to mænd, der som Reichssicherheitsamts teknikere medvirkede ved fremstillingen af gasvognene: den nu 64-årige tidligere

major i Schutzpolizei Friedrich Pradel, og den nu 62-årige autoelektriker Harry Wentritt. Pradel var leder af Reichssicherheitsamts transportafdeling, og Wentritt ledede denne afdelings værkstedstjeneste.

Det er Pradel, der er skyld i, at sagen har måttet udsættes. Domstolen fandt, at den tidligere SS-major ikke var rask nok til at kunne stille sig for retten for til foråret.

I anklageskriftet tiltales de begge for at have medvirket ved fremstillingen og anvendelsen af gasvognene og dermed for meddelagtighed i mordene.

Hvor mange, der myrdedes på denne måde, vides ikke. Men at det har været mere end 100.000 fremgår af et af sagens aktstykker, en resultat-rapport (»Ergebnismeldung«) fra 5. juni 1942, hvori det kaldt og slagligt meddeles: »Seit Dezember 1941 wurden mit drei eingesetzten Wagen 97.000 verarbeitet, ohne dass Mängel an den Fahrzeugen auftraten.« (»Siden december 1941 er der med indsats af tre vogne blevet »fordrejet« 97.000, uden at der har vist sig mangler ved bilerne«).

»Die Welt« skriver, at mordbilerne blev udviklet teknisk under Pradels ledelse. Bilerne fremstillede af et tysk privat firma og blev på »SS-værkstedet« forsynet med gasindretning.

De to anklagede benægter ikke, at de »i det mindste har anet«, hvad gasvognene skulle bruges til. Men de hævder, at de ikke »har vidst det med sikkerhed«. Wentritt erklærer: »Jeg troede i lang tid, at gasvognene var bestemt til henrettelse af dødsdømte«.

O. S.

UDENRIGSORIENTERING

En ny Nato-plan i støbeskeen

Forbundskansler Erhard til Washington for at drøfte oprettelse af Nato-styrke bestående af atomundervandsbåde i stedet for overfladeskibe med præsident Johnson

Ludwig Erhard

Bonn.

Vesttysklands forbundskansler vil, når han henvend en ugestid mødes med præsident Johnson i Washington, opfordre den amerikanske leder til at sætte sig i spidsen for oprettelsen af en integreret, allieret slagstyrke af atomundervandsbåde, hævder velunderrettede kredse i den vesttyske forbundshovedstad.

Oprettelsen af en sådan styrke ville ikke, siges det i de samme kredse, blokere undertegnelsen af en international aftale med spredning af kernevåben, og ville gøre det muligt for Vesttyskland at undertegne en sådan aftale.

MLF-planen opgivet

Selv om der endnu ikke foreligger fuldstændige detaljer om det vesttyske forslag, synes det allerede på nuværende tidspunkt klart, at Bonn nu er indstillet på, at planen om oprettelsen af en atomslagstyrke af overfladeskibe med blandet besætning (MLF) er skrinlagt. Og samtidig er hverken Bonn eller Washington interesseret i oprettelsen af et nyt raket-system med landbaserede mellemdistance-raketter.

Med MLF-planen ude af billedet har vesttyskerne i stedet kastet sig over de muligheder, der nu tydeligt byder sig for oprettelsen af en integreret flåde af Polaris-atomundervandsbåde. En sådan ubådsflåde var i virkeligheden kernen i det amerikanske MLF-forslag, da dette blev fremsat for tre år siden. Forslaget blev ændret, fordi amerikanske forsvarsmyndigheder af sikkerhedsgrunde rejste indvendinger mod et så vidtgående allieret kendskab til Polaris-hemmelighederne, som en sådan flåde ville medføre. For nylig lod Pentagon meddele, at disse sikkerheds-betænkeligheder ingen relevans havde mere.

Polaris eller amerikanske?

Hvad der i øjeblikket er uklart, er hvorvidt den nye integrerede styrke ville komme til at bestå af hidtil eksklusivt amerikanske undervandsbåde eller den britiske Polaris-flåde, som blev et af Nassau-aftalens resultater - eller eventuelt af begge.

Ifølge forlydender i regeringskredse i London skal premierminister Harold Wilson have stillet sig ret tøvede over for at stille hele den britiske Polaris-flåde under Nato-kommando. Den britiske regering vil helst kunne forbeholde

sig ret til at trække kontingentet ud af allieret kommando, hvis der skulle blive behov derfor, især øst for Suez.

Regeringskredse i Bonn skal imidlertid efter samtalerne i London for nylig mellem udenrigsminister Michael Stewart og hans vesttyske kollega, Gerhard Schröder, være af den opfattelse, at meningsforskellene godt kan ryddes af vejen. Af hensyn til den offentlige opinion i såvel Vesttyskland som England ville det imidlertid, mener de, være at foretrække, dersom disse meningsforskelle kunne bringes ud af verden gennem et amerikansk kompromis-initiativ efter Johnsons samtaler med både Harold Wilson og Ludwig Erhard denne måned.

De blandede besætninger

Meningsuoverensstemmelserne koncentrerer sig især om principperne om blandet besætning. Bonn finder stadig, at sådanne

Gerhard Schröder

blandede besætninger er den bedste løsning på ønsket om integration. Dersom atomstyrken i stedet kommer til at bestå af undervandsbåde, vil Bonns krav om antallet af tyskere blive væsentligt reduceret. Det er dog lidt vanskeligt at se dette forhold som noget væsentligt, eftersom atomundervandsbåde kræver langt mindre bemanning i det hele taget.

Resultatet i Frankrig

Resultatet af det franske præsidentvalgs første omgang har medført større vesttysk optimisme med hensyn til Nato-atomslagstyrkeplanerne. Selv om general de Gaulle vinder omvalget, er Ludwig Erhards regering ikke i tvivl om, at det vil medføre ændringer i fransk politik, at Frankrig nu ikke er fuldstændig identisk med de Gaulle. Og selv om regeringskredse i Bonn er forsigtige med at overdramatisere betydningen af de Gaulles dårlige resultat i søndags, er man dog fuldstændig overbevist om, at det i hvert fald kan have styrket Erhards position ved samtalerne med præsident Johnson.

ANATOLE SHUB
(Washington Post)

Vore dyre vaner er ikke så dyre

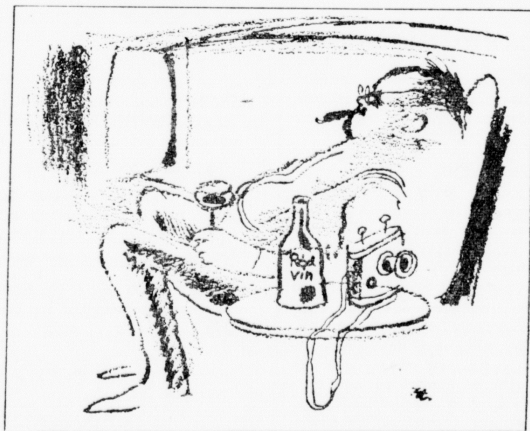
Eller er de måske netop for dyre til at blive vaner? - Stor markedsundersøgelse i 10 lande giver svar på mange ejendomme lige spørgsmål

12 procent af de danske husholdninger har en eller anden form for hushjælp. I provinsen har godt 17 pct. hushjælp, i hovedstaden 12, og i landdistrikterne 7 pct. I Norge, Sverige og Vesttyskland har kun 5 pct. af husholdningerne hushjælp, i Italien 4 pct., mens Frankrig og Grækenland ligger på 10 og 13 pct. fremgår det af en storstilet markedsanalyse, som på initiativ af Dansk Gallup er foretaget i 10 lande.

Man har i disse lande spurgt omkring 100.000 personer ud om bestanden af langvarige goder, vaskevaner, forbrug af fødevarer, rygevaner, forbrug af kosmetik, vin- og spiritus, anvendelse af radio og TV, rejsevaner, læsning, sprogkundskaber, fritidsinteresser, sundhedsforhold og meget andet. De deltagende lande var Australien, Danmark, Frankrig, Grækenland, Italien, Norge, Sverige, USA, Vesttyskland og Østrig, og det meget omfattende svarmateriale er bearbejdet til en markedsanalyse, som er blevet et værdifuldt hjælpemiddel for erhvervsliv og andre, som søger oplysninger om interesser, vaner, levestandard hos befolkningen i en række lande.

De dyre vaner

Af undersøgelsen fremgår det også, at danskernes dyre vaner måske ikke er så dyre endda. Kun 5 pct. af os har fritidshuse. Men i Norge har 16 pct. hytter og fjeldstuer, og i Sverige hele 21 pct. Til gengæld ligger tallene væsentligt lavere i en række andre lande. Således har kun 2 pct. fritidshuse i Vesttyskland, 3 pct. i Italien og 6 pct. i Frankrig.

Med hensyn til konsum af vin og spiritus ligger Danmark helt i bunden af de adspurgte nationer. Kun én procent af den voksne befolkning har ifølge Gallup-analysen drukket rødvin i går, mod 2 pct. i Norge, 3 pct. i Sverige, 5 pct. i Vesttyskland, 9 pct. i Italien og 72 pct. i rødvinens hjemland, Frankrig. Også når det drejer sig om spiritus, som whisky og cognac, ligger Danmark efter disse lande.

Det er tilsyneladende også for dyrt at spise ude i Danmark og på dette felt står vi tilbage for

mange lande. Kun 9 pct. af den voksne danske befolkning har spist et hovedmåltid på en restaurant inden for den sidste uge. I Norge var det 11 pct., i Sverige 17 pct., i Vesttyskland 18 pct. og i Frankrig 10 pct.

Næsten en tredjedel af landets befolkning tilbringer to timer eller mere foran fjernsynsskærmen hver aften, og endelig fortæller analysen også, at 11 pct. af os har taget sort-hvide billeder med eget apparat i sommer, mens 10 pct. tog farvebilleder.

em.